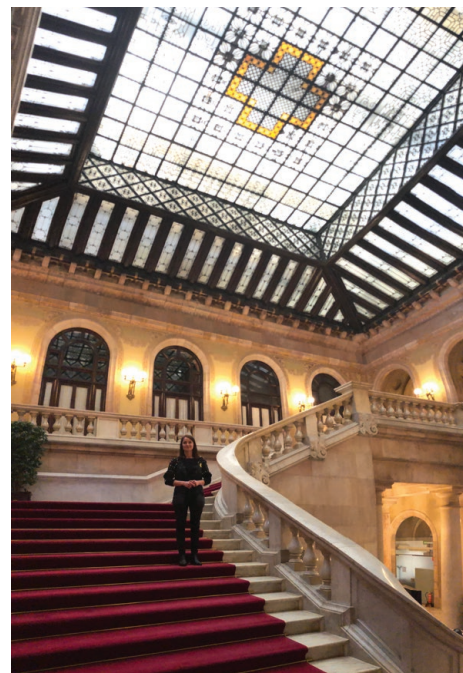


Tíðargreinin verður skrivað av skiftandi fólki, sum ikki dagliga eru knýtt at blaðnum. Evnini eru ymisk, men viðgera øll okkurt evni, sum er viðkomandi fyri tíðina júst nú.



so varð gjørt. Eisini gav eg henni heilsan frá fyrrverandi løgtingsformanninum, Páll á Reynatúgvu - og frá tingmanning og aðalstjórn Tjóðveldis, ið hava sent áheitan til sponsku stjórnina um, at leyslata politisku fangarnar og fara undir samrøðu við stjórnina í Katalonia, so partarnir í felag kunnu finna eina fólkaræðisliga loysn á kreppuni. Hon var sera fegin um heilsanir og vitjan. Hon greiddi mær frá, at hon hevur verið í Føroyum fyri umleið 10 árum síðan. Henni dámdi væl í Føroyum, og ynskti at koma aftur, tá hon einaferð verður leyslatin. Bjóðaði henni sjálvandi at vera hjartaliga vælkoma at vitja í Løgtinginum og í Føroyum.

Fremur vælgerandi arbeiði í fongslinum

Carme Forcadell tykist at vera ein sera djórv, vís og sterk kvinna. Tað var hjartnemandi at hoyra hana greiða frá støðuni, og hvussu hon roynir at gagnnýta tíðina í fongslinum best møguligt. Hon hevði tosað við flestu kvinnurnar í fongslinum, og gjørdist skjótt varug við, at flest allar sjálvar vóru offur. Offur fyri ringum barndómi, ringum parlaga ella øðrum. Tí vórðu tær komnar á skeiva leið í lívinum. Carme hevði tí vent sær til leiðsluna í fongslinum og spurt, um hon kundi hava samrøður við kvinnurnar – eina og eina – fyri at menna teirra sjálsvirði og sjálvsálit. Hetta fyri at styrkja tær til at koma út aftur til veruliga lívið eftir leyslating. Hetta hevði hon fingið jattað. Hon fremur tí eitt megnar arbeiði, ið uttan iva fær stóran týðning fyri nógvar kvinnur, eisini handan læstar stáldyr í Katalonia. Ófatiligt at henda kvinnan, sum fyri stuttum sat í einum av hægstu embætum landsins – sum forseti fyri parlamentið – nú skal verða beint í fongsul í 11-12 ár. Hetta má og skal ikki góðtakast.

Stríðast fyri fólkaræði og sjálvsavgerðarrætti

Sama dag var eg eisini á vitjan í øðrum fongslum, har mennirnir, sum eru fongslaðir vegna fólkaatkvøðuna, eru innilæstir. Hitti Jordi Cuixart, ið er leiðari fyri ein felagsskap, ið arbeiðir fyri catalanskari mentan og sjálvsavgerðarrætti. Hann er dómur, tí tey skipaðu fyri eini friðaligari mótmælisgongu – nakað, ið

sjálvandi er ein altjóða mannaættur. Eisini hitti eg Raul Romeva, fyrrverandi uttanríkisráðharran, og Jordi Turull, fyrrverandi ráðharra og talsmann hjá stjórnini. Tað kendist sum ein heiður at hitta hesi fólk, ið stríðast fyri somu fólkaræðisligu virðum, sum so mong – bæði í Føroyum og kring allan heim. Hóast tey í meira enn tvey ár hava mist teirra persónliga frælsi, og hava verið innilæst – og nakrir enntá verið ígjøgnum hungursverkfall í fongslinum – so tyktist tað, sum vórðu teirra sinni og sál fræls. Tí tey vistu, at tey stríðast fyri tí, ið tey eru vald av fólkinum til at gera – og fyri rættinum hjá fólkinum at siga teirra hugsan og velja teirra framtíð.

Politiskir fangar í Europa í 2019

Heilt óveruligt at skula ígjøgnum ótalligar stálhurðar, fyri at mæta hesum friðar fólki, sum bert hava gjørt tað, ið tey eru vald av fólkinum til at fremja. Tað kann ikki undra nakran, at støðan í Katalonia er spent. Tí nú fleiri av teirra leiðarum eru dømd, kennir stórir partur av fólkinum í Katalonia, at tey og teirra meiningar eisini eru dømd. Hetta skapar sjálvandi ómetaliga stórt ónøgðsemi millum stóran part av fólkinum. Hetta leggur samstundis lunnar undir eini styrktari tjóðskaparrørslu. Tað tykist tí óskiljandi, politiskt, at spanska stjórnin velur hesa harðrendu leiðina. Tykist sum nýtir stjórnin amboð at týna sjálvbjargnisrørsluna, ið vórðu brúkt fyri øld og øldum síðan. Vit eru nú í 2019! Hetta hvørki kann ella skal góðtakast.

Tað var ein ómetaliga sterk og hjartanemandi uppliving at hitta hesi sterku fólki. Øll í fongslum fyri at stríðast fyri fólkaræði og sjálvsavgerðarrætti. Í Europa. Í 2019.

Ráðharrin fyri talgilding fegin um samstarv

Seinni sama dag, hitti eg katalanska ráðharran innan talgilding, Jordi Puigneró, til óformelt prát. Fyrstu ferð vit hittust var fyri einum ári síðan í Barcelona. Seinast vit hittust var í februar í ár, í sambandi við, at eg – sum táverandi landsstýrskvinna í figgarmálum og við ábyrgd fyri talgilding – hevði boðið honum til Føroyar. Vit undirskrivaðu tá eisini samstarvsavtalu millum Føroyar og Katalonia um talgilding.



Hann var tí áhugaður at hittast nú eg var í Barcelona. Vit umrøddu støðuna í Føroyum og Katalonia. Hann er sera fegin um samstarvið innan talgilding við Føroyar, og ynskti at menna hetta frameftir. Eisini gleddi hann seg at hitta nýggja landsstýrsmannin fyri talgilding í Føroyum, sum hann hevði boðið á ráðharrafund í Barcelona.

Skotland, Føroyar og Ísland ganga undan

Tað eru tíverri sera fá, ið tora at samstarva við stjórnina í Katalonia, og at átala tað, ið fyrigongur í Katalonia. Orsøkin er hótanir frá sponskum myndugleikum. Tíbetur ganga Føroyar – saman við Íslandi og Skotlandi – undan og velja aðra leið. Tí landsstýrið hevur valt at gera samstarvsavtalu við katalansku stjórnina um talgilding, og eitt nú stjórnarleiðarin í Skotlandi, uttanríkisráðharrin í Íslandi, og núverandi Althingsformaðurin í Íslandi, og fyrrverandi løgtingsformaðurin í Føroyum, umframt løgtingsfólk og aðalstjórn Tjóðveldis, hava øll alment víst á, at støðan í Katalonia ikki kann góðtakast, og at samskipti og samráðing má fáast í lag sum skjótast.

ES tingfólk vilja hava ES at mekla

Tað hevur týðning, at vit gera vart við og átala tað, sum gongur fyri seg í Katalonia í løtuni. Tí hetta er brot á alt sum vit vanliga seta í sambandi við fólkaræði, savningarfrælsi og frásøgufrælsi. Tíbetur eru tað alsamt fleiri tingfólk í Europa, ið

eisini gera vart við seg nú. Eitt nú hevur flamska parlamentið einmælt samtykt áheitan til sponsku stjórnina, og eisini hava 40 tingfólk í ES-tinginum, í hesi vikuni, heitt á ES-kommissiónina um, at taka stig til mekling og loysnir á støðuni í Katalonia.

90 ár síðan Barcelona International Exposition

Næsta dagin í Barcelona byrjaði stóra talgildingar ráð- og framsýningarstevnan í Barcelona. Spannandi, at verða boðin við sum røðari til hesa. Kendist, á ein hátt, sum eitt framhald av mongu framsýningarstevnunum, ið Føroyar hava verið umboðaðar á í nærum 100 ár.

Tí í ár eru 90 ár síðan Føroyar høvdu framsýningarbás á sama staði – til Barcelona International Exposition í 1929. Tá var tað serliga vegna samhandilin og samstarvið um fisk og matvøru, ið vit høvdu framsýningarbás. Nú í novembur 2019 vórðu Føroyar umboðaðar við framsýningarbási á bæði eini talgildingar-ráðstevnu og á eini av heimsins størstu ferðavinnu ráðstevnu, ið varð hildin beint við síðuna av. Eisini fingi vit upplýst, at nú hevur heimsins størsta fiskivinnuráðstevna avgjørt at flyta til Barcelona, og verður hon tí har komandi ár. Tí verður føroysk fiskivinna helst skjótt eisini at síggja við framsýningarbásunum í Barcelona.